

HUVILA

SARI MIKKONEN

Tuli ilta. He olivat ajaneet yllättävän kauas, aivan merikorttinsa reunalle. Menisi aamuyöhön ennen kuin he kerkiäisivät lähtösatamaan. Mutta ennen kuin he ehtivät montakaan saarenväliä kotiinpäin, itäiselle taivaalle nousi violettien pilvien raunio.

Heta meni hyttiin. – Tulee ukkonen ja myrsky. Meidän on ajettava suojaan jonnekin!

Reima arvioi maisemaa pisartuneista ikkunoista. – Kyllä se menee ohi.

Tuuli voimistui, vene alkoi niiailla terävästi.

– Nyt ajetaan heti saareen ennen kuin hukutaan. Heta veti takkinsa päälleen. – Me ei mitenkään ehditä perille tänään.

Reima näytti tynneltä, vaikka Heta tiesi ettei hänellä ollut veneilykokemusta satunnaisia kalastuskeikkoja enempää.

– Taitaa olla parasta, Reima sanoi ja käänsi veneen perä tuuleen päin, kohti lähintä saarta. Se oli metsäinen, kypärän muotoinen.

He keinottelivat veneen tuulensuojaiselle rannalle. Reima kapusi sateeseen heittämään ankkurin ja kiinnittämään keulan rantaan. Vene heilui, kohta mies könyysi takaisin. – Nyt ollaan petäjässä kiinni. Saa tuulla ihan miten kovaa vaan.

Sade romisi hytin kattoon, vene nyökkysi paikallaan. Heta otti eväskorin esille jotain tehdäkseen. Hän tarjosi keksin Reimalle. – Viimeiset.

– Eikö mitään ole enää? Reima kysyi.

– Muutama näitä ja pullo olutta.

Natustellessaan keksiä Heta mietti Reiman työpaikan juhannusjuhliä. Hän muisti mitä Reiman esimies oli sanonut hänelle. Hän oli ajatellut sitä nämä kaksi juhannuksenjälkeistä päivää eikä ollut varma, halusiko ottaa asiaa puheeksi ja pilata vielä tämänkin päivän ja kotimatkan tunnelman. He olivat tavanneet kymmenen vuotta sitten. Tämän retken piti olla tapaamisen muistopäivä ja vastaisen muistamisen aihe.

Caeu a noite. Eles navegaran moi lonxe, bordeando os límites da súa carta mariña. Botaríaselle-la madrugada enriba antes de chegaren ó porto de onde saíran. Sen lles dar tempo a avanzar nin sequera uns poucos tramos entre as illas, levantouse polo oeste unha morea de nubes violetas.

Heta baixou ó camarote.–Avecíñase tormenta e tempestade. ¡Temos que abeirarnos nalgún lugar!

Reima examinou a paisaxe desde a ventá azoutada pola chuvia.–É pasaxeiro.

O vento cobrou máis forza, o barco empezou a axitarse con violencia.

– Vaíamos agora mesmo a unha illa, antes de que afoguemos. Heta puxo a chaqueta.–É imposible chegarmos hoxe.

Reima parecía sereno, aínda que Heta sabía que el non tiña máis experiencia que saír de pesca de vez en cando.

– Será o mellor, dixo Reima e xirou o barco, de tal modo que a popa seguía a dirección en que sopraba o vento, dirixíndose así cara á illa máis próxima. A illa era boscosa e con forma de casco.

Manobraron o barco cara á praia que mellor estaba protexida do vento.

Reima saíu do barco baixo unha intensa chuvia, arriou a áncora e fixou a proa na praia. O barco oscilaba, axiña o home volveu ó seu interior.–Xa estamos suxeitos a un piñeiro. Agora pode face-lo vento que queira.

A chuvia repicaba no teito do camarote, o barco cabeceaba no sitio. Heta sacou a cesta da comida, por facer algo. Ofreceulle unha galleta a Reima.–As últimas.

– ¿Xa non nos queda máis nada? preguntou Reima.

– Un par destas e unha botella de cervexa.

Mentres mastigaba a galleta Heta pensaba na festa do San Xoán que organizara a empresa de Reima. Acordouse do que lle dixeran o xefe de Reima. Estivera

Mutta joskus epäilystä oli puhuttava; tarina oli pakko käydä läpi loppuun saakka jotta näki, oliko se tosi.

Toissa päivänä, kokon hiipumisen jälkeen Heta meni parin muun naisen kanssa kartanon saliin, jossa odotti pieni orkesteri hiljakseen soitellen. Reima jäi ulos työtoverinsa, kanadalaisen Ray Custardin kanssa. Se keljutti Hetaa. Reimalle ei näyttänyt riittävän mikään aika Rayn seurassa. Miehet tapasivat töissä päivittäin, ja lisäksi he lenkkeilivät tai pelasivat kössiä jopa kolmena iltana viikossa. Viikonvaihteisinkin heillä oli usein menoaa.

Ja täällä oli sata muutakin ihmistä, Heta kaunaili. Haettuaan tarjoilupöydästä jotakin hän istui seinänvieruspenkille ja alkoi pureskella grahamleivonnaista leuat nitisten. Naiset hänen vieressään keskustelivat lastensa harrastuksista ja siitä, millainen astiasto oli asuntovaunussa paras.

Heta oli miettinyt, mahtoiko Ray olla joskus alibina Reiman iltamenoille, mutta hän ei ollut löytänyt merkkejä vieraasta naisesta. Eikä Reima vaikuttanut rakastuneelta – poissaoleva hän kyllä oli, mutta muulla, hermostuttavan epämääräisellä tavalla.

Pöydät oli siirretty salin yhdelle seinustalle, ja niillä oli myös luonnonkukilla täytettyjä saviruukkuja. Kurjenpolvien hennosta purppurasta Heta oli aina pitänyt, ja mesiangervoista, mutta niiden tuoksu sotkeentui pian tungettelevien hajuvesien lemuun.

Ray Custard oli saanut kunnian syyttää kokon, sillä suurtilaus oli katsottu suurelta osin hänen ansiokseen. Mies oli tuonut kotipaikkansa punervan sanomalehden, ja johtaja Randström oli antanut tulta firman logolla merkitystä hopeasytyttimestään. Ray oli työntänyt lehtirullansa kokon sisuksiin, perääntynyt liioitellusti ja säästännyt tulen kasvua suurellisin kädenliikkein, huudahdellut ja pyrkinyt kilistämään lasia lähelläolijoiden kanssa. Naiset olivat näyttäneet arvioivan häntä, jopa vanhimmatkin; he olivat kikattaneet ystävällisesti Rayn suomelle ja kääntäneet puheen vaistomaisesti englanttiin. Ja Heta oli nähnyt, että Reima seurasi Rayn pukinnahkaisten pikkukenkien jäljissä, puhui samojen ihmisten kanssa kuin tämä ja katseli tähän hyväksyvin, kokon hehkuttamin kasvoin.

Kokon palettua boolista ja tulen leimusta punchtunut väki oli tarttunut grillimakkaroihin halukkaasti, pistänyt ne teroitettuihin vapoihin niin että nakkien kuoret nupsahtelivat ja kiirehtivät ilakoivaan rinkiin kokonjäännösten ympärille.

pensando niso durante estes dous días despois do San Xoán e non estaba segura de se quería falar do asunto e estragar este día e a viaxe de volta. Reima e Heta coñecéranse había dez anos. Esta viaxe sería o seu aniversario e algo para lembrar despois.

Pero nalgún momento habería que falar da sospeita; habería que saber toda a historia para ver se era verdadeira.

Antonte, despois de que se apagase a cacharela de San Xoán, Heta foi con outras mulleres ó salón do casarío, onde agardaba unha pequena orquestra tocando tranquilamente. Reima quedou fóra co seu compañeiro de traballo, o canadense Ray Custard. E iso molestáballe a Heta. A Reima non lle abundaba o tempo que pasaba con Ray. Os dous homes víanse no traballo tódolos días, e ademais ían correr ou xogar ó squash ata tres noites á semana. As fins de semana tamén saían a miúdo xuntos.

Namentres aquí había cen persoas máis, laiábase Heta. Despois de coller algo de comer da mesa, sentou no banco situado ó lado da parede e tomou un bocado de pastel integral facendo renxe-las mandíbulas ó mastigar. As mulleres ó seu redor charlaban das afeccións dos seus fillos e de cómo sería a mellor vaixela para a caravana.

Heta tiña pensado se Ray podería ser, ás veces, a coartada de Reima para saír de noite, pero ela non notara sinais doutra muller. E Reima non parecía namorado – ausente si que estaba pero doutro xeito, dun xeito estraño que a puña nerviosa.

Moveran as mesas, que tiñan vasillas de barro con flores silvestres enriba, ó lado da parede. A Heta sempre lle gustara a delicada púrpura dos xeranios e a rafiña dos prados pero pronto o seu aroma se confundía co recendo case molesto dos perfumes.

A Ray Custard correspondéralle o honor de acende-la fogueira, porque se pensaba que o pedido grande, na súa maior parte fora gracias a el. Trouxera o xornal de cor salmón da súa terra, e o director Randström prendeulle lume co seu chisqueiro de prata gravado co logotipo da empresa. Ray achegara o xornal enrolado á fogueira, botándose atrás esaxeradamente e acompañando o medrar do lume cuns movementos de mans ostentosos, dando berros e intentando brindar coa xente do seu redor. As mulleres, mentres, examinábano, incluso as máis vellas; soltando risiños amables ó escoita-lo finés de Ray e falando entón instintivamente en inglés. E Heta vira como Reima seguía os zapatos de pel de cabra de Ray, falaba coas mesmas persoas ca el e o miraba asentindo coa cara arroibada pola luz da fogueira.

Kohta makkaraa oli valmiina, mikä nokisena, tuhkaisena tai palaneena, ja Heta oli huomannut Rayn syövän omaansa servetin sisältä näykkien, kuin rouvat.

Vähitellen saliin tuli lisää väkeä. Orkesteri aloitti tanssikappaleen, Hetaa hakemaan tuli Randström. Hänen hengityksensä haisi pikkelsille. – Mitä rouva tuumaa Kanadaan menosta?

Yrityksen? Kenen? Heta ei tiennyt. – Tarkoitatko tätä komponenttitalausta, hän sanoi, päättäen että hänen tietämättömyytensä ei ollut hänen vaan Reiman häpeä.

– Etkö sinä tiedä? Jopas se sulle yllätyksen keksi, Randström nauroi ja kertoi, että Ray oli kosinut Reimaa mukaansa. Yritys oli perustamassa konttorin uudelle markkina-alueelle. Päteviä miehiä sinne tarvittaisiin, ja Rayn avulla iskuryhmä sopeutuisi Edmontiin hetkessä.

Heta kuunteli jäykästi ja nyökähteli kappaleen loppuun. Randström palautti Hetan pöytäseinustalle ja kaatoi itselleen oluen. – Mitähän se Reima meinaa, hän sanoi, haukkasi vaahtoa lasistaan ja meni.

Keksi oli syöty. Heta keinotteli itsensä rantakiville. Hän katseli sadetakkinsa hupun alta saaren sisälle päin ja hämmästy.

Hän kiipesi nopeasti veneeseen. – Tuolla on portaat, puiset raput. Ne alkavat tuosta angervopuskan takaa.

– Minne ne muka vievät, Reima ihmetteli. – Järvelle ei mitään näkynyt.

– Minä haluan mennä katsomaan, Heta sanoi. – Onhan meillä sadetakit. Enkä jaksa enää istua tässä kopissa!

He nousivat veneestä ja menivät rannimmaisten puitten ja pensaitten taakse. Sieltä ne lähtivät: huolellisesti hiotut puuportaat tikuttomine kaiteineen, vaikka niitten edustalla ei ollut kunnollista venepaikkaa, ei hiekkarantaakaan.

Askemat olivat kuin lapselle tehdyt, ja ne kohenivat sankan aluskasvillisuuden keskellä pitkin rinnettä vuoroin vasemmalle, vuoroin oikealle kääntyen. Mesiangervot roikottivat huuhtoutuneita vaahtopäitään, saniaiset nuokkuivat niihin iskeytyneen veden painosta eikä ilmassa ollut muuta hajua kuin vettyneen mullan ja ohikulkevien sadepisaroiden tuoksu.

Heta huomasi huvilan ensin. He olivat tulleet saaren laelle, jolla oli niittymäinen piha. Sen reunassa oli hirsisauna ja vaalean malvansininen vaja. Hirsinen huvila oli pystytetty toiselle

Unha vez consumida a fogueira, a xente, vermella polo cóctel e pola calor do lume, collía con ganas as salchichas colocándoas en espetos e dirixíase á présa cara ó círculo xubiloso que se formara en volta do que quedaba da fogueira. Axíña estaban listas as salchichas, unha con feluxe, outra con cinza e outra queimada, e Heta vira a Ray come-la súa dentro do pano de mesa adentándoa como as señoras.

Pouco a pouco a sala íase enchendo de xente. A orquestra entoou unha canción, Randström sacou a Heta a bailar. O seu alento cheiraba a vinagre. – ¿Que pensa da mudanza ó Canadá?

– ¿Da empresa? ¿De quen? Heta non sabía a qué se refería. – Queres dicir este pedido de compoñentes, dixo ela, segura de que a súa ignorancia non a deixaba a ela en vergoña senón a Reima.

– ¿Non o sabes? Vaia sorpresa que che vai dar, riu Randström e dixo que Ray persuadira a Reima para irse con el. A empresa estaba establecendo unha oficina para a nova área de mercado. Cumprirían homes competentes, e coa axuda de Ray, o «pelotón de asalto» adaptaríase a Edmont nun momento.

Heta escoitou rixida e bailou a canción ata o final. Randström deixou a Heta ó lado da parede e serviuse unha cervexa. – Que estará pensando Reima, dixo el, tomando un groló de escuma e marchando despois.

Entre tanto comera a galleta. Heta safu do barco e pisou as pedras da praia. Mirando por debaixo da capucha do seu impermeable cara ó interior da illa abraíouse.

Subiu rápido ó barco. – Alí hai escaleiras, unhas escaleiras de madeira. Empezan alí, detrás desc arbusto.

– Ónde levarán, estrañábase Reima. – Non se ve nada desde o lago.

– Eu quero ir ver, dixo Heta. – Temos impermeables. ¿Ademais non quero sentar xa dentro desta cela!

Saíron do barco e foron onda os arbustos e árbores máis próximos á praia. Alí xurdían unhas escaleiras de madeira puídas coidadosamente e coa varanda sen estelas, aínda que diante delas non había un sitio propio para o barco nin praia con area.

Os chanzos estaba feitos como para nenos, e serpeando por entre a herba subían cara ó final da pendiente. As raíñas dos prados penduraban as súas cabezas de escuma aclaradas, os fentos estaban medio murchos polo peso das augas e non se podía ulir no aire máis cá terra húmida e as pingas de chuvia que caían.

Heta viu primeiro a casa. Chegaran ó cume da illa, onde se estendía un prado. Na esquina había unha sauna de troncos e un alpendre de cor malva claro. A

puolelle. Ikkunoissa ei ollut valoa. Pihan keskellä oli vielä vastakkain kiikuttava keinu.

– No niin, ei ketään, Reima sanoi. – Lähderään takaisin.

– Älä, Heta sanoi. – Katsotaan vähän.

Hän meni kurkkimaan talon ikkunoista, Reima seurasi vastahakoisesti. Huvilassa näytti olevan makuuhuone ja iso tupa takkoineen.

– Tule katsomaan, sanoi Reima.

Heta kiersi nurkan takaa talon etupuolelle. Mäntyoveen oli kiinnitetty nastoilla muovitasku, jonka sisällä oli paperi.

HYVÄ VENEILIJÄ
TÄÄLLÄ SAA YÖPYÄ,
JOS PAIKAT JÄÄVÄT KUNTOON.

TV. OMISTAJA

casa de troncos estaba do outro lado. Non se vían luces tralas fiestras. Dentro do xardín había unha ran-deira onde se podía sentar un fronte ó outro.

– Non hai ninguén, dixo Reima.– Volvamos.

– Non, dixo Hera.– Imos ver un pouco.

Asomouse polas ventás da casa, Reima seguía sen ganas. Parecía que a casa de campo tiña un dormitorio e un cuarto de estar con cheminea.

– Ven ver isto, dixo Reima.

Heta virouse cara á parte dianteira da casa. Na porta feita de piñeiro estaba cravada con chincheta unha funda plástica, dentro da cal había un papel.

ESTIMADO EXCURSIONISTA AQUÍ
PÓDESE PASA-LA NOITE SEMPRE E
CANDO A CASA QUEDE LIMPA.

SAÚDOS: O DONO

– Jo on, Reima sanoi. – Joku ihmisystävä varmaan. – Ihan kuin autiotuvat Lapissa, Heta sanoi hämmästyneenä. – Mennään katsomaan! Hän koetti ovea. Sitä ei ollut lukittu.

– Miten joku voi jättää mökkinsä lukitsematta, Heta ihmetteli katsellen tuvan huonekaluja ja seinien villalankaryijyjä. Lattialla oli räsymatot, pöydällä ruutuliina ja osmankäämiruukku. Luonnonkivistä muuratun takan edessä oli kantoteline puita ja ropeellinen tuohia.

– Hei täällä on sähkö! Reima napsautti katkaisinta oven vieressä ja kattoon syttyi valo. – Kaapelin ovat vetäneet tänne asti!

Puuhella oli rasvattu, astiat pinottu puuri-tilähyilyille. Pesupöydällä seisoivat vesikanisteri ja keittiönurkkauksen komerossa oli kuivia ruoka-aineita ja säilykkeitä, kaikki sen näköisiä ettei ollut ollut siellä talven yli.

– Pitää olla idealisti, Reima sanoi. – Ei täällä näytä siltä kuin tämä olisi yleisessä käytössä.

– Jospa me ollaan ensimmäiset.

Heta meni makuuhuoneeseen. Ikkunan alla oli piironki, ja huoneen keskellä parisänky yöpöytineen, mäntyä kaikki. Sänky oli pedattu kuin hotellissa – peitto yläreunastaan auki. Huoneessa oli vielä iso vaatekaappi, eikä Heta voinut olla katsomatta siihen. Kaapissa oli paitsi lakanoita, myös sukia, flanellipaitoja ja verkkareita.

Ulkona tuuli edelleen ja sade rämysi maahan. Mökki oli odottanut heitä. Rakennus oli Hetasta

– Que estraño, dixo Reima.– Un filántropo, seguramente.

– Igual cós refuxios en Laponia, dixo Heta abraíada.– ¡Imos vela! Ela probou a abri-la porta. Non estaba pechada.

– Cómo alguén pode deixa-la súa cabana sen pechar, Heta marabillábase mirando os mobles do cuarto de estar e os tapices de la nas paredes. No chan había farrapos, na mesa un mantel de cadros e un floreiro de espadanas. Diante da cheminea, feita de pedras naturais, había un cesto cheo de leña e unha cesta con cortiza de bidueiro.

– ¡Mira, hai electricidade! Reima premeu o interruptor que estaba ó lado da porta e acendeuse a luz do teito.– ¡Tenderon o cable de electricidade ata aquí!

O fogón da cociña de leña estaba puído, a vaixela amoreábase en andeis de madeira. No vertedoiro había un bidón de auga e no armario do recanto alimentos secos e latas de conserva; parecía que nada daquilo estivera alí durante o inverno.

– Ten que ser un idealista, dixo Reima.– Non parece que isto fose de uso común.

– Quizais sómo-los primeiros.

Heta foi ó dormitorio. Había unha cómoda debaixo da ventá e unha cama de matrimonio coas súas mesas de noite, todo de piñeiro. A cama estaba feita coma nun hotel –coa colcha virada. No cuarto había tamén un armario grande, e Heta non puido deixar de mirar dentro. Ademais das sabas había calcetíns, camisas de flanela e chándales.

ihastuttava, juuri sellainen kuin hän oli itselleen toivonut, mutta...asettua nyt toisten ihmisten tavaroitten keskelle, käydä muukalaisten vuoteeseen...

– Ei muuta kuin tulet takkaan! Reima kyykistyi kiveykselle.

Heta huomasi hänen tuulihousunsa lahkeen ratkenneen. – Meinaatko, että me jäämme?

– No totta helvetissä, vai nukutko mieluummin paatissa? Luvan kanssa täällä ollaan.

– Entä jos ne tulevat...olisi tosi noloa.

– Tällä ilmalla?

Heta myöntyi. Hän huomasi, että ulko-oven sai säppiin. Pantuaan koukun hakaan hän istui sadetakissaan takanvieruspenkin reunalle.

Reima asetteli klapit taitravasti ja pian tuli hohki lämpöä koko tupaan. Sää jäi majan ulkopuolelle; huone lämpeni tutuksi. Hetan olo raukeni.

Reima oli sitä mieltä, että he voisivat käyttää elintarvikkeita. Olihan nekin jätetty kuin kulkijoita varten. Heta esteli, mutta suostui sillä ehdolla, että he jättäisivät pöydälle viestin, jossa ilmoittaisivat haluavansa korvata yöpymisen ja ruuat.

– Kerran tästä maksetaan, niin otetaan sitä mitä on. Reima teki hellaan tulet, keitti spagettia ja kuumensi tölkistä lihapullia. Näkkileipä oli mainiota pursolevitteen kanssa. Jälkiruuaksi he nauttivat kaksi ananasrunkulaa mieheen ja kiehauttivat pienet kahvit.

– Aika erikoinen retki meillä, Reima myhäili hirsiseinään nojaten. Hetan katse sivelä Reiman ruskettuneita kasvoja, pyörähti korkealla otsalla, hipaisi otsatukan työttöä ja putosi nenänpieltä pitkin suun vaiheille, jossa se huomasi moemminpuoliset sulkumerkit. Muusta ikää ei Reiman kasvoista nähnyt.

Reima lisäsi takkaan muutaman puun ja puheli vastauksia odottamatta siitä, millainen huvilan omistaja mahtoi olla. Heta hoksasi, ettei Reima ollut puhunut viime päivinä ollenkaan siitä, 'mitä Ray oli sanonut'.

Reima nousi tarkastelemaan kirjahyllyä. – Täällä on vanhoja Seuroja, Suomen Kuvalehtiä, viisikymmenluvulta. 'Tutka, taikasilmä... Ensimmäisen kerran on ihmisen onnistunut päästä yhteyteen naapuriplaneetan kanssa...' Meikä on ollut kaksi vuotta kun tämä juttu ilmestyi! Reima jäi lukemaan antaumuksellisesti. – Oliko nämä uusinakin ruskealla painettuina?

Me olimme kaksivuotiaita molemmat, Heta ajatteli. Ja samanikäisiä vieläkin. – Onko niissä tilaajan nimeä, osoitelappuja?

Fóra aínda ía vento e a chuvia seguía caendo a chuzos contra o chan. A cabana agardáraos. Para Heta a casa era fermosa, xusto o que ela desexaría... pero acomodarse entre as cousas doutras persoas, deitarse na cama de estraños...

– ¡Pois, entón, facemos lume na cheminea! Reima axeonllouse diante da cheminea.

Heta decatouse de que unha perneira do chándal de Reima rachara. – ¿Queres dicir que quedamos?

– Demo, claro que si, ¿ou prefires durmir no barco? Temos permiso para estarmos aquí.

– E se veñen eles... sería moi incómodo.

– ¿Con este tempo?

Heta asentiu. Notou que a porta se podía pechar por dentro. Despois de pechala sentou na beira do banco que daba á cheminea co impermeable posto.

Reima colocou a leña habilmente e pronto o cuarto de estar se encheu de calor. O mal tempo quedou fóra da cabana; o cuarto queceu ata facerse acolledor. Heta sentíase relaxada.

Reima pensou que tamén poderían utiliza-los alimentos. Estaban alí para todo aquel que pasase. Heta opúxose, pero accedeu coa condición de deixar unha nota na mesa, comunicando que os compensarían dalgún xeito por pasa-la noite e consumir-la comida.

– Se imos pagar isto colleremos de todo o que hai. Reima fixo lume na cociña, cociñou espaguetes e quentou albóndegas de lata. O pan de centeo duro estaba moi bo co paté de tubo. De sobremesa comeron dous toros de piña cada un e tomaron café.

– É unha excursión bastante peculiar, sorriu contento Reima apoiándose na parede de madeira. A mirada de Heta acariñou a cara bronceada de Reima, percorréndoa desde a fronte, rozando o guecho da perrela e baixando pola aleta do nariz cara á boca, onde notou as marcas de paréntese en ámbolos dous lados. De non ser por elas non se podería sabe-la idade de Reima.

Reima botou máis leña na cheminea. Charlaba, sen esperar resposta, de cómo sería o dono da casa. Heta decatouse de que Reima non mencionara os últimos días nada do «que Ray dixera».

Reima levantouse para examina-lo estante de libros. – Aquí hai revistas vellas, *Seura*, *Suomen Kuvalehti*, dos anos cincuenta. «*O radar, ollo máxico... O home, por primeira vez, conseguiu contactar co planeta veciño...*» ¡Eu tiña dous anos cando se publicou este artigo! Reima quedou lendo entusiasmado. – ¿Cando eran novos o papel tamén sería marrón?

Reima katsoi nopeasti lehtien takasivut. – Ei missään.

Heta kipristyi laverin nurkkaan. Ulkona ripeksi. Hän huomasi, että hänen kyynärvarsissaan oli useita pieniä sinelmiä. Mistä ne olivat mukautuneet?

Hetasta oli aina tuntunut siltä, ettei Reima tarvinnut häntä. Reima ei ollut koskaan itkenyt Hetan perään, hän ei ollut kiivaillut edes silloin, kun pari vuotta sitten oli saanut selville Hetan uhallaan tapailevan toista miestä. – Sinä olit vain pitkästyneet, Reima oli sanonut ja unohtanut jutun.

Mutta miksi Reima ei ollut kertonut lähdistään Kanadaan... Hän ei halunnut, että minä olisin voinut järjestää itseni mukaan, Heta ajatteli. Hän halusi mennä rauhassa Rayn kanssa...sen rauskun, merenpohjan enkelin!

Reima pani lehdet pois ja tuli istumaan Hetan viereen. – Vielä sataa, hän sanoi. – Väsyttääkö sinua?

– Ei, Heta vastasi. Reiman hellä ilme kauhistutti häntä. Kohta hänen oli kaivettava muistonsa esiin ja haudattava ne yksitellen.

Mutta miksi mies oli tänään ollut niin huomaavainen, miksi hän oli mielellään muistellut entisiä aikoja? Heta päätteli, että Reima tahtoi pitää hänet hyvällä tuulella mahdollisimman pitkään. Mutta hän ei aikonut esittää tietämättömää Reiman katoamiseen asti. Kymmenen vuotta oli pantava kirjana hyllyyn, ettei katkeruus saastuttaisi sitä elämää, joka vielä oli jäljellä.

– Mennään kamariin, siellä on mukavampaa, Reima sanoi ja otti Hetaa kyynärpästä.

Heta ei noussut. – Randström sanoi, että sinä menet Kanadaan Rayn kanssa.

Reiman asento suoristui. – Siitä oli vähän puhuttu. Mutta ei se vielä varmaa ole, ihan.

Heta katsoi mieheen kipeästi. Reima siveli hänen selkäänsä, kuin rauhoittaen.

– Niin, minä en ole kertonut, mutta siihen on vielä useampi kuukausi aikaa. Saisin tietysti lisää palkkaa, ja minun englantini on Rayn ansiosta vertynyt... Mutta kun minä en ollut varma, miten minä kertoisin sinulle...

– Miksi sinä yleensä enää halusit tälle retkelle, Heta tyrski. – Että hyvästelisit!

– Älä Heta, älä! Reima yritti pidellä Hetaa, joka kohmettui hänen kosketuksestaan. – Kun minä ajattelin, että oltaisiin vuosi erillään ja sitten, aloitettaisiin taas, kun ei oltaisi nähty pitkään aikaan niin kaikki olisi uutta... Minä tulisin kotiin, tai sinä Kanadaan...

Tiñamos dous anos os dous, pensou Heta. E aínda témo-la mesma idade. – ¿Teñen o nome do subscritor ou etiquetas co enderezo?

Reima mirou rapidamente as contraportadas. – Non están por ningures.

Heta engruñouse no canto da liteira. Fóra poallaba. Ela notou que tiña varios pequenos negróns nos antebrazos. ¿De onde saíran?

Heta sempre pensara que Reima non a necesitaba. Reima nunca chorara por ela, non se enfadara nin sequera daquela, cando había un par de anos descubrira que Heta, para provocalo, se vía con outro home. – Ti, simplemente, aburríaste, dixera Reima esquecendo o asunto.

Pero por qué Reima non contara nada da súa marcha ó Canadá... Non quería que eu puidese organizarme para acompañalo tamén, pensou Heta. ¿Quería ir tranquilamente con Ray... co prosma, co pesado de sempre!

Reima pousou as revistas e sentou ó carón de Heta. – Aínda chove, dixo el. – ¿Estás cansa?

– Non, contestou Heta. A mirada cariñosa de Reima horrorizouna. Pronto tería que escavar en tódolos seus recordos e enterralos un por un.

¿Pero por que o home fora tan atento hoxe, por que lembrara os vellos tempos tan gustosamente? Heta deduciu que Reima quería tela de bo humor tanto tempo como fose posible. Pero ela non pensaba desempeña-lo papel de ignorante ata que Reima desaparecese. Tería que coloca-los dez anos da súa vida en común con un libro nun estante, para que a amargura non contaminase a vida que lle quedaba por diante.

– Imos ó dormitorio, alí estamos máis cómodos, dixo Reima e colleu a Heta do brazo.

Heta non se ergueu. – Randström dixo que te vas ó Canadá con Ray.

Reima endereitouse. – Falouse un pouco diso. Pero non é seguro aínda, non de todo.

Heta mirouno con dor. Reima acaricioulle as costas tranquilizándoa.

– Non cho contei, porque a cousa vai tardar aínda un par de meses. Subiríanme o soldo, por suposto, e o meu inglés, gracias a Ray, mellorou... Pero é que non sabía cómo contarcho...

– Por qué aínda querías facer esta excursión, alporizouse Heta. – ¿Para te despedires de min!

– ¡Non, Heta, non! Reima intentaba suxeitala, pero ela entumeceuse co seu tacto. – Eu pensei que se estabamos un ano separados e logo empezabamos outra vez, despois de estarmos moito tempo

– Se Ray sinut käännnytti lähtemään! Heta kirskui. – Se mulkku! Minä en tajua miten sinä sitä jaksat rakastaa!

Reima silitti Hetaa, joka yritti seuloa Reiman puhetta ja omia tunteitaan jonkinlaiseen järjestykseen. Reima tunnusti ajatelleensa avioeroa, mutta sitten oli tullut tämä Kanada-juttu ja Reima oli käsittänyt, että heidän oli otettava lomaa toisistaan ja elettävä vuosi itsenäisinä puoliskoina. Sitten heillä olisi hyvä mahdollisuus aloittaa uudelleen, parempi mahdollisuus jatkaa, kuin nyt.

– Anna anteeksi, Reima sanoi. – Uskotko, minä en uskaltanut, tuntui hirveältä puhua tästä.

Hetan katse tutki lattian oksankohtia ja räsymaton nypyliäistä, sinistä ja puuronpunaista pintaa. Aikoinaan, ensimmäisenä seurustelutalvena he olivat odottaneet vuokrahuoneissaan toistensa vierailuja; oli sijattu tuplapeti lattialle eikä puuseinien raoista puhkunut veto ollut toisen kuumuuden vierellä tullut lähellekään.

– Ehkä meillä sitten olisi niin kuin alussa, Reima sanoi ja pani kämmenensä Hetan käden päälle.

He riisuivat enimmäkseen vaatteen mennäkseen nukkumaan.

– Mistä sinä nuo olet saanut? Reima siveli kevyesti Hetan reisiä. Ne olivat useitten lantinkokoisten mustelmien pillkuttamat.

– En tiedä. Vaikka Heta puhui totta, häntä hävetti.

Vuoteessa Heta oudoksui vieraita tükkejä ja katseli neliruutuisen ikkunan hämärästä näkyviä puita. Reima oli kyljellään hänen vierellään.

Heta mielti, miksi juuri he olivat rantautuneet tähän saareen. Oli ihme että tämmöinen saari yleensä oli, ja se että he kaksi sattuiivat tänne. Mutta hän oli tavannut Reiman, ja heidän molemman oli ollut tarkoitus tehdä itsensä siksi oikeaksi toiselleen.

Niin hän oli sen silloin ajatellut.

Aamulla tuuli vain hiljakseen ja taivaan peitti risainen pilvikerros.

Heta ja Reima katselivat huvilan ympäristöä ja piharakennuksia tarkemmin. Reima ehdotti vielä saunomistakin, mutta Heta ei malttanut: heistä saatettiin sitä paitsi olla huolissaan. He söivät aamiaisen mökin tarjoomisista, sulkiivat pellit ja laskostivat lakanat.

Reima oli pinonnut sadetakit kainaloonsa. – Minä otan jotain lehdennurkkaa.

– Kiitokset yösiijasta ja ruuasta, että haluamme korvata, nimi ja puhelinnumero, Heta sanoi.

sen vernos, todo sería novo... Eu viria á casa, ou ti ó Canadá...

– ¡É Ray quen te convenceu para ir! berrou Heta. – ¡Ese fillo de puta! ¡Non entendo como podes apreciálo tanto!

Reima acariñou a Heta que intentaba clasifica-las palabras de Reima e poñe-los seus propios sentimentos nalgunha orde. Reima confesou que pensara no divorcio, pero entón viñera isto do Canadá e Reima entendera que tiñan que ter vacacións un do outro e vivir un ano independentes. Entón terían unha boa oportunidade mellor que agora para empezar de novo, para continuar.

– Perdóame, dixo Reima. – Creme se che digo que non tiña valor. Parecíame terrible falar disto.

Heta examinou coa súa mirada os nós do chan de madeira e a superficie rugosa de cor azul e rosa do farrapo. Houbera un tempo, o primeiro inverno do seu noivado, no que esperaran a visita do outro nos apartamentos de aluguer; no que fixeran a cama dobre no chan e no que a corrente fría que entraba polos buratos da parede de madeira non lles molestara pola calor que se prestaban mutuamente.

– Quizais entón estariamos coma ó principio, dixo Reima e puxo a súa man na man de Heta.

Quitaron algo de roupa para ir durmir.

– ¿Como fixeches iso? Reima acariñou suavemente as coxas de Heta.

Estaban salpicadas de varios negróns do tamaño dunha moeda.

– Non sei. Aínda que Heta dicía a verdade, sentía vergoña.

Na cama Heta estrañaba as mantas alleas e miraba as árbores que se vían a través da ventá reticular. Reima estaba de costado ó seu lado.

Heta preguntábase, por qué xustamente eles tomaran terra nesta illa. Era un milagre que unha illa así existise, e que eles dous deran con ela. Pero ela encontrara a Reima, e o propósito dos dous era converterse un para o outro.

Así o pensara daquela.

Pola mañá o vento sopraba mainamente e o ceo estaba medio cuberto polas poucas nubes que quedaban.

Heta e Reima examinaron mellor os arredores da casa e das construcións adxacentes. Reima propuxo mesmo ir á sauna, pero Heta impacientábase; podían estar preocupados por eles. Almorzaron do que ofrecía a casa, pecharon o regulador da cheminea e dobraron as sabas.

Ovella Heta katsoi huonetta. Miten merkillinen huvila! Hänen katseensa viipyi hetken kappaverhojen kuvioissa, ja silloin hän huomasi jotain.

Tuvan nurkassa, verhotangon katveessa oli kameran linssi. Heta katsoi koko katonreunan matkan ja näki, että huoneen vastakkaisessa nurkassa kiilsi toinen, melkein huomaamaton silmä.

– Tule äkkiä, tule katsomaan, Heta vinkaisi Reimalle, joka oli jo pihalla. – Täällä on jotkin kamerat!

Reima astui sisään ja katsoi Hetan osoittamiin nurkkiin. – Ei helvetti! Hän syöksähti makuuhuoneeseen. – Täällä kanssa! Reima nappasi kirjoittamansa lapun pöydältä, tarttui Hetaa kädestä ja veti tämän ulos. Hän potkaisi oven kiinni ja noitui. – Olipa vieraanvarainen paikka!

He mutkittelivat portaat alas juosten. Vene irrotettiin petäjästä, ankkuri nostettiin; pian dieselmoottori potkuroi heidät kohti järven selkää, jonka yllä kiilasiipiset tiirat taituroivat.

Heta seurasi hytin takaikkunasta kypäränmuotoisen saaren kitistymistä. Reima puristi ruoria kaksin käsin ja sadatteli kaikenmaailman perversseille ja nykyajan voyeuristeille. – Kelpaa se tarjota...mitä ne oikein odotti...puuttuu vaan että me...

Hetaa nauratti ja hävetti. Hän otti hytistä tyynyn ja meni istumaan keulaan. Maisemassa ei ollut moittimista, ilma oli seljennyt. Hän ei ollut koskaan ollut näin postikorttimaisella järvellä.

Hän ojenteli käsivarsiaan ja antoi niiden imeä itseensä valoa. Ne olivatkin valkoiset ja sileät. Heta katsoi myös jalkoja: säärten väri oli tasainen. Hän nosti helmaa vielä reisien tyvelle saakka ja havaitsi sinelmien kadonneen. Sepä hyvä! Ja parin tunnin päästä he olisivat lähtösatamassa.

Reima amontoara os impermeables debaixo do brazo.— Vou coller un anaco de papel dalgunha revista.

– Gracias polo aloxamento e a comida, que quereiros pagar, o nome e o teléfono, dixo Heta.

Desde a porta Heta mirou o cuarto. ¡Que estraña casa de campo! A súa mirada detívose un momento nos debuxos das cortinas, e entón deuse conta de algo.

No canto do cuarto, case tapado coa barra das cortinas, había o obxectivo dunha cámara. Heta mirou ó longo da liña do teito e viu que no canto oposto brillaba outro, un ollo case invisible.

– Ven aquí axiña, ven ver isto, Heta berroulle a Reima, que xa estaba fóra.— ¡Aquí hai cámaras!

Reima entrou e mirou cara ós cantos que sinalaba Heta.— ¡Demo! Lanzouse ó dormitorio.— ¡Aquí tamén! Reima colleu da mesa a nota que escribira, agarrou a Heta da man e levouna fóra. Pechou dándolle unha patada á porta e maldixo.— ¡Que sitio tan hospitalario!

Baixaron as escaleiras correndo. Soltaron o barco do piñeiro. Levaron a áncora; e pronto o motor diesel os conduciu cara ó lago aberto, sobre o que as andoriñas de mar, coas súas ás en forma de cuña, voaban virtuosamente.

Heta observou desde a xanela traseira da cabina o empequeñecemento da illa con forma de casco. Reima agarraba o temón coas dúas mans e botaba bocaladas dirixidas a toda clase de perversos e *voyeurs* modernos.— ¡Así se pode ofrecer!... ¡que estarían realmente esperando!... Só faltaba que nós...

A Heta dáballa a risa e sentía vergoña. Colleu unha almofada da cabina e sentou na proa. Non se podía queixar da paisaxe, o tempo aclarara. Nunca estivera nun lago tan semellante a unha estampa de postal.

Estendía os brazos e deixaba que se enchesen de luz. Eran brancos e tersos. Heta mirou tamén as súas pernas: a cor das pernas era uniforme. Levantou a saia aínda ata as éngoas e observou que os negróns desapareceran. ¡Que ben! E nun par de horas estarían no porto.

* * *

Sari Mikkonen naceu en 1967 na zona leste de Finlandia, en Juankoski. A súa primeira colección de contos *Naistenpyörä* (1995) obtivo unha crítica eloxiosa e gañou o premio de literatura ó mellor escritor novel do ano do xornal *Helsingin Sanomat*. O conto «Huvila» é da súa última colección de contos *Pak-kasyön odottaja*, publicado en 1997, na que recolle nove contos, nove episodios da vida duns personaxes en situacións sorprendentes e diante de cambios continuos.

(Traducción de P. Sorri e A. Acuña)